

N:o 118.

Af Herr **P. Zimdahl**: *Om ändring i tullsatsen å pianoinstrument med dertill hörande delar.*

Det är numera ett obestriddt förhållande, att den svenska industrien i allmänhet förer så att säga ett tynande lif och att till följd af ogynsamma konjunkturer en mängd af yrken, hvilka under en föregående tid kunnat med fördel bedrivas, numera antingen helt och hållet nedlagts eller, derest inga åtgärder till dessa yrkens tillgodoseende vidtagas, måste förr eller senare nedläggas.

Ett för vår tid mycket betydelsefullt yrke, som bland andra utan tvifvel snart måste dela detta öde, är pianofabrikationen. För icke lång tid tillbaka befann sig detta yrke på den ståndpunkt, att, på samma gång detsamma i det närmaste uteslutande försåg allmänheten inom landet med erforderliga pianoinstrument, det äfven förskaffade en mängd fabrikanter jemte talrika arbetare en åtminstone dräglig utkomst. Numera är förhållandet ett helt annat, och hur skall det kunna vara annorlunda, då under icke mer än 10 års tid (1875—1884), enligt hvad från tullverket inhemtade uppgifter gåfvo vid handen, icke mindre än 6,571 stycken pianoinstrument hit importerats, och hvilka, efter ett i medeltal beräknadt värde af 600 kr. per stycke, representera ett kapital af 3,942,600 kronor. Och att importen af dylika instrument fortfarande är i ständigt stigande, visas deraf, att under år 1884 883 utländska pianon (pianon och flyglar deri inberäknade) infördes, då deremot under t. ex. 1880 709 och 1875 endast 504 stycken dylika instrument från utlandet importerades. För 1885 lärer importen varit vida större än under något föregående år, men hvarom dock inga fullt exakta uppgifter hittills kunnat inhemtas.

Handeln med utländska instrument har derföre numera blifvit en affär, så lockande, att det knappast finnes en stad eller köping inom vårt land, der icke dessa instrument genom agenter utbjudas och försäljas. En gifven följd häraf har blifvit den, att den inhemska fabrikationen i samma mån aftagit och måste sannolikt, om ej saken på något sätt förebygges, snart nog på de flesta platser helt och hållet nedläggas. Hvad följderna häraf skola blifva så väl för fabrikanterne sjelfve som för deras under årslånga mödor i arbetet inlärde arbetare, behöfver här knappast påpekas. Vore nu förhållandet sådant, att de utländska instrumenten befunnos vara af bättre eller solidare kvalitet, än hvad den inhemska fabrikationen numera kan erbjuda, så vore härom föga att säga; men att detta ej är händelsen, det är nogsammt bekant för hvar och en, som i någon mån gjort sig förtrogen med förhållandet. Det är tvärt om känt, att de utländska (mest tyska) instrumenten oftast äro ett s. k. »dussinarbete», som i kvalitativt hänseende alldeles icke kan täfla med hvad åtminstone våra bättre inhemske fabrikanter kunna åstadkomma i den vägen.

Under sådant förhållande lär väl icke heller något afseende kunna fästas vid de i alla händelser föga lägre pris, som de utländska instrumenten betinga. Det är emellertid en beklagansvärd omständighet, att för inköp af en i allmänhet sämre utländsk vara, än som kan tillverkas inom landet, hundratusentals kronor årligen skola vandra ur landet, då, om dessa kapital komme den inhemska industrien till godo, hundratusentals arbetare kunde finna sysselsättning och dermed äfven utkomst för sig och sina familjer. Det är äfven ett bekant förhållande, att de flesta andra europeiska länder förse sig med i frågavarande fabrikat af egen tillverkning. Så intager t. ex. Danmark knappast ett enda pianoinstrument, vare sig från Tyskland eller annat främmande land, under det Sverige som sagdt för enahanda ändamål låter så stora summor gå till utlänningen samt derjemte en lika nödvändig och nyttig som *vacker* industri förfalla. Att några åtgärder häremot medelst förhöjda tullsatser måste vidtagas, lär väl näppeligen någon kunna bestrida. En sådan åtgärd måste dock för att blifva tillfyllestgörande utsträckas derhän, att tull åsättes äfven *delar* af pianoinstrument, ty alldenstund sådana kunna, enligt hvad af gällande tulltaxa synes framgå, intagas tullfritt, hafva många, med kringgående af tulltaxan, med fördel gjort till sin industri att från utlandet intaga lösa delar af instrument, hvilka delar här ihopsättas, hvarpå, då instrumentet är färdigt, detsamma föregifves vara af svensk tillverkning. Härifrån böra dock undantagas mekanikdelar samt lösa pianosträngar, som ej kunna tillverkas inom landet.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt dristar jag vördsamt föreslå:

att Riksdagen måtte för sin del besluta dels den ändring i gällande tulltaxa, att från utlandet importerade pianoinstrument åsättas en tull af 200 kronor för tafflar och pianinon samt 250 kronor för flyglar;

dels till samma taxa göra det tillägg, att till dylika instrument hörande s. k. stomryggar, besträngade eller obesträngade och ehvad de åtföljas af öfriga stomdelar eller icke, åsättas enahanda tull som för fullt färdigt instrument af den sort, hvartill i fråga varande delar äro afsedda.

Om remiss af denna min motion till Bevillnings-Utskottet får jag vördsamt anhålla.

Stockholm den 27 Januari 1886.

P. Zimdahl.

N:o 119.

Af Herr **P. Zimdahl**: *Om aflåtande af skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande ändring af och tillägg till Kongl. förordningen den 18 Juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet.*

Äfven om man i allmänhet erkänner det berättigade uti frihandels och näringsfrihetens teorier, kan man svårligen undgå att bemärka, huru som den praktiska tillämpningen deraf stundom länder till skada